

**ЗВІТ РОБОТИ
БІБЛІОТЕКИ-МЕДІАТЕКИ
ЗА 2022/2023 н.р.**

2023 р.

1

Бібліотека-медіатека закладу освіти як обов'язковий структурний підрозділ НУШ є важливим складником освітнього середовища, сприяє формуванню ключових компетентностей та наскрізних умінь здобувачів освіти. Це інформаційно-комунікаційний простір, оснащений новітніми технологіями, які створюють відповідні умови для інтелектуального, культурного, творчого розвитку всіх учасників освітнього процесу, в тому числі дітей з особливими освітніми потребами.

У 2022-2023 навчальному році бібліотека-медіатека керувалася у своїй діяльності Законом України «Про бібліотеки та бібліотечну справу» від 27.01.1995 №32/95 ВР (зі змінами та доповненнями), Проектом нової редакції «Положенням про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу», Законом України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 року), Законом України «Про повну загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 764-ІХ від 13.07.2020, Стратегією розвитку читання на 2021-2025 роки «Читання як життєва стратегія», Стратегією розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегією національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» від 9 жовтня 2020 р. № 932, Стратегією популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава», постановами Кабінету Міністрів України, наказами Департаменту освіти Хмельницької облдержадміністрації, управління освіти виконавчого комітету Нетішинської міської ради, наказами Нетішинського академічного ліцею, Статутом закладу освіти, Планом внутрішкільного контролю закладу освіти на 2023-2024 н.р., Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти у закладі освіти.

Бібліотека-медіатека забезпечувала інформаційний супровід освітнього процесу, сприяла підвищенню фахового рівня педагогів, формуванню ключових компетентностей здобувачів освіти, їх морально-етичних цінностей, критичного мислення, формуванню діалогічного світоглядного мислення; виховання патріота з активною позицією, соціально активної, всебічно розвиненої цілісної особистості як найвищої цінності суспільства, яка навчається протягом життя, відповідальної за свою діяльність, яка вміє інтегруватись у динамічне суспільство, презентувати себе на ринку праці, конкурентоспроможна.

Бібліотека-медіатека – ресурсний осередок інформаційних ресурсів закладу освіти, який протягом звітнього періоду задовольняв інформаційні, дослідницькі, культурні, наукові потреби педагогів, учнів, батьків; простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу.

У зв'язку з перепрофілюванням закладу освіти у ліцей головне завдання шкільної бібліотеки-медіатеки – допомогти творчому вчителю, обдарованому учню, які постійно працюють над собою,; сприяти у розвитку творчої самостійності, ціннісних орієнтацій, дослідницьких умінь і навичок, які забезпечать випускнику ліцею можливість успішно самореалізуватися; формування компетентної особистості, здатної до життя в сучасному суспільстві через профілізацію, навчання у МАН, науково-пошукову, дослідницьку роботу.

Бібліотека- медіатека – інформаційний центр, простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу. У воєнний час бібліотека-медіатека – територія безпеки, психологічного комфорту, де кожен, хто потребує цього, отримує психологічну підтримку та допомогу у вирішенні своїх життєвих складнощів.

За звітний період розширився перелік бібліотечних послуг, бібліотека-медіатека запровадила надання доступу до інформації на різних носіях, що утворюють

бібліотечний фонд (документи та їх копії, бібліографічна інформація, уточнений бібліографічний опис, списки, що полегшували користувачам самостійний пошук інформації, робота з традиційними й електронними документами, тощо.), поліграфічні послуги (ксерокопіювання, сканування, роздруковування інформації, у т.ч. з електронних носіїв). Працівники бібліотеки-медіатеки допомагали користувачам здобувати, аналізувати інформацію, отриману з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку.

Протягом 2022/2023 н.р. бібліотека-медіатека брала участь у Всеукраїнських та обласних акціях, заходах: 22.02. працівники долучилась до акції по збору україномовної літератури для бібліотеки української книги у місті Валенсія (Іспанія), з 01.10 – 31.10 – Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек під гаслом «В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи!», 14.03 – акції до Міжнародного дня дарування книг, 05.04 – обласної PR-акції «Бібліотека-ДІМ читача», 27.10 – обласної мережевої акції «В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи», 07.03 – флешмобу «Хмельниччина читає Т.Г.Шевченка 2023», 02.02 – «Всесвітнього дня читання вголос!», 11.11 благодійного ярмарку на допомогу ЗСУ, 18.11 – благодійної акції «Здай макулатуру-допоможи ЗСУ».

Тетяна Біловус, Олена Башинська, бібліотекарі закладу освіти, за активну участь в обласній мережевій акції «В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи» та у обласній PR-акції «Бібліотека – ДІМ читача» відзначені дипломами Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (наказ ХОІППО від 08.11.2022р. № 296-но, наказ ХОІППО від 03.05.2023р. №153-но), за участь у благодійній акції на підтримку ЗСУ, отримали подяку від ГО Жіночий батальон м.Нетішин.

У реалізації освітніх завдань закладу освіти та функцій бібліотеки-медіатеки ліцею важливою залишалася співпраця бібліотекарів з педагогами. Працівники бібліотеки-медіатеки організовували спільні заходи, інтегровані заняття: вікторини, перегляди літератури, круглі столи, майстер-класи, віртуальні подорожі, презентації книг, бібліотечні уроки, години спілкування та забезпечували інформаційний супровід підготовки та проведення предметних тижнів.

Важливою ланкою у діяльності бібліотеки-медіатеки бібліотекарі вважають роботу щодо виховання патріотизму, активної громадянської позиції.

З 03 по 31 жовтня 2022 року у ліцеї проходив Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек під гаслом «В нас єдина мета-Україна свята, нездоланна ніким і ніколи!». В його рамках працівниками бібліотеки-медіатеки, Тетяною Біловус та Оленою Башинською, проведено заходи:

03.10 створена патріотична фотозона «В нас єдина мета-Україна свята, нездоланна ніким і ніколи»; 04.10 вікторина «Державні та народні символи України» (учні 4-Б класу, кл.кер. Ірина Підопригора); 06.10 анкетування «Що таке патріотизм?» (учні 9-11 класів), створено діаграми на основі анкетування; 07.10 конкурс малюнків «Війна очима дітей» (3-4 класи); 18.10 майстер-клас по виготовленню оберегів-янголів «Подарунок для героя» (учні 10-Є класу, кл.кер. Тетяна Карпова); 19.10 круглий стіл «З Україною в серці. Мій внесок у перемогу над ворогом», (учні 10-К класу, кл.кер. Наталія Козак); 20.10 патріотична година «Україна: мужність, незламність, воля, сила і омріяна перемога» (учні 10-Д класу, кл. кер. Світлана Трофімова); 21.10 конкурс воєнної поезії «Моя незламна Україна» (10-А, , кл.кер. Галина Місюк); 24.10 книжкова виставка-перегляд «Наш дух не зламати, свободи не вбити!»;

25.10 створено відеоролик «Герої України нашого часу та буктрейлер до книги про війну сучасного українського письменника Сергія Жадана «Інтернат».

14 жовтня до Дня захисника і захисниць України працівниками бібліотеки-медіатеки проведений урок-діалог «Патріоти України на захисті держави» та оформлена книжкова виставка «Народу вірнії сини».

21 листопада до Дня Гідності та Свободи проведено годину спілкування «Герої не вмирають» (учні групи продовженого дня, вчитель Світлана Романюк).

14 грудня 2022 року у День вшанування учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС працівники медіатеки провели ряд заходів: урок-пам'ять «Чорнобиль – наша пам'ять, наша біль» (6-Б клас, класний керівник Світлана Бондарчук), спільно з Степаном Васильчишиним, вчителем предмету «Захист України», урок-діалог «Чорнобиль. Його забути не дозволяє майбутнє» (4-Г клас, кл.кер. Ольга Сідлецька, 6-Б клас, кл.кер.Світлана Бондарчук), на який були запрошені ліквідатори Чорнобильської АЕС, наші земляки: Володимир Васильчук, Олександр Сафроніков, Василь Душнюк, які поділилися своїми спогадами про трагедію.

Спільно з педагогами, батьківською громадою проведено ряд заходів:

09.07.година спілкування «9 листопада – День української мови та писемності»(6-Б, кл.кер.Світлана Бондарчук),14.09 творча зустріч та авторська презентація літературно-художнього видання «Голос роду» Надії Пукас в онлайн-режимі; 28.09 День відкритих дверей «Читайте з нами! Читайте у нас»,18.11 година спілкування до Дня пам'яті жертв Голодомору і політичних репресій в Україні (90 років), (5-Г, кл.кер.Ольга Гаврилюк), 20.01виховна година «Зливаються в одно віками відділені частини України» (10-Є, кл.кер. Тетяна Карпова), 22.01 виховна година «22січня - День Соборності» (5-Б клас, кл кер. Світлана Афанасьєва);27.01. година пам'яті «Пам'ять про героїв Крут» (8-Г клас, кл.кер. Наталія Яцюк), 20.02 година спілкування «А Сотню вже зустріли небеса...» (6-Б клас, кл кер.Неля Сидоренко), 21.02 година спілкування «Там, де живе рідна мова, живе український народ» (9-А кл., кл.кер. Олена Лукашук), 22.02 година спілкування «Єдина і неповторна наша українська мова» (4-В клас, кл.кер. Марія Шевчук),26.04 година-пам'ять «Чорнобиль-скорбота пам'яті людської» (8-Б клас, кл.кер. Марія Чмелюк);створено декілька відеороликів до заходів;оформлено постійно діючий інформаційний куточок «Школа виживання. Як поводитись під час війни»; підготовлено огляд – перегляд книг про війну, які є у фонді бібліотеки-медіатеки та електронні ресурси.

Відповідно до Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія», з метою популяризації читання та корисної дозвіллевої практики протягом життя, популяризації читання як чинника розвитку критичного мислення та інструменту досягнення успіху у навчанні та житті, створення простору інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу, покращення престижності та позитивного іміджу шкільної бібліотеки-медіатеки бібліотекарями спільно з педагогами, батьківською громадою проведено ряд пізнавальних заходів. Працівники бібліотеки-медіатеки протягом звітнього періоду, використовуючи різноманітні форми роботи, намагалися зацікавити ліцеїстів, спонукати до читання безпосереднім знайомством з книгою, задовольнити і розвивати їх інформаційні потреби і запити, сприяти проведенню дозвілля, залучати нових користувачів до бібліотеки, здійснювати рекламу бібліотеки-медіатеки, створювали її імідж. В порівнянні з минулим навчальним роком в 2022/2023н.р.

збільшилась кількість читачів (за рахунок учнів 10-х класів), читацька активність, відвідування, кількість проведених масових заходів.

Атмосфера творчого спілкування, мотивація до читання була присутня на презентаціях таких заходів: 23.03 презентація книги «Екссес виконавця» Тетяни Волошиної, майора поліції для учнів 10-В класу, кл.кер. Надія Шаправська, 10-Г класу, кл.кер. Неля Герасимчук; 21.03 ярмарка читацьких думок «Книгу, яку я візьму в майбутнє» для учнів 10-А класу, кл.кер. Галина Місюк; 24.03 зустріч «Книга у моєму житті» для учнів 10-Б класу, кл.кер. Лілія Назімко.

З метою заохочення здобувачів освіти до читання, пропаганди української та світової літератури, всебічного розвитку особистості, виховання в учнів любові до книги, культури читання з 20.03.2023р. по 24.03.2023р. в Нетішинському ліцеї №1 проходив Тиждень дитячої та юнацької книги під гаслом «Книга єднає країну!». В рамках Тижня дитячої та юнацької книги було проведено ряд заходів: 20.03 відкриття Тижня дитячої та юнацької книги «Книга єднає країну!» (10-3, кл.кер. Галина Комарецька та 10-К, кл.кер. Наталія Козак); 20.03 оформлення фотозони «З книгою до Перемоги!»; 21.03 книжкова виставка-перегляд «З книгою до Перемоги!»; 21.03 ерудит-гра «Найрозумніший» (7-В клас, кл.кер. Олена Шевчук); 22.03 віртуальна подорож «Найкрасивіші бібліотеки світу. Парк читання» (4-В клас, класний керівник Марія Шевчук); 22.03 ярмарка читацьких думок «Книги, які я візьму у майбутнє» (10-А кл., кл.кер. Галина Місюк); 23.03 зустріч з Тетяною Волошиною, майором поліції, поетесою, письменницею, яка презентувала збірку новел «Екссес виконавця» (10-В клас, кл.кер. Надія Шаправська, 10-Г клас, кл.кер. Неля Герасимчук);

24.03 година спілкування «Книга у моєму житті» (10-Б клас, класний керівник Лілія Назімко).

З метою формування позитивної думки щодо євроінтеграційного курсу України, ознайомлення з країнами, що входять до Європейського Союзу, європейського вибору України, її майбутнього, орієнтації на європейські цінності 23 травня 2023 року до Дня Європи працівниками бібліотеки-медіатеки проведено: 11.05 годину цікавих повідомлень «Дізнайся більше про Євросою» (11-В клас, кл.кер. Наталія Ярмолук), 24.03. вікторину «Що я знаю про Європу» (10 Ж клас, кл.кер. Ольга Гусар), 16.05 круглий стіл «Україна-Європейська країна» (7-А клас, кл.кер. Вікторія Пасічник), 19.05.виховну годину «В Європу – з Україною в серці» (8-Г клас, кл.кер. Наталія Яцюк).

Важливим напрямком роботи, особливо у военний час, є виховання медіакультури користувачів, формування в учнів навичок медіаграмотності. Тетяна Біловус та Олена Башинська, бібліотекарі закладу, протягом 2022/2023 н.р. навчали користувачів орієнтуватися в інформаційному просторі, знаходити правдиву та об'єктивну інформацію, розпізнавати фейкові новини, фотознімки, відеоролики, сприяли формуванню в учасників освітнього процесу інформаційної компетентності. На бібліотечних уроках працівники медіатеки формували у читачів навички незалежного користувача: навчали користуватися різними носіями інформації, пошуку, відбору та критичній оцінці інформації, створення своїх власних медіа-продуктів.

Були проведені наступні бібліотечні уроки: 11.01 урок – бесіда «Як навчитись розрізняти фейки від правди» (учні 3-Б класу (кл.кер.Ольга Петровська), 07.02 Що означає бути медіаграмотним? (8-В клас, кл.кер.Ірина Івчук), 08.02 «Безпечний інтернет» (9-Б клас, кл.кер. Наталія Кочуренкова), 15.02 «Електронні бібліотеки на

допомогу навчанню» (8-Г клас, кл.кер.Наталія Яцюк), 21.03 урок-дослідження «Що я знаю про мою рідну Хмельниччину?» (4-В клас, кл.кер.Марія Шевчук),

Працівники бібліотеки-медіатеки проводили заходи з дотримання академічної доброчесності під час навчання, написанні науково-дослідних робіт, адже академічна доброчесність – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства, яка включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві. Проводились індивідуальні бесіди, оформлена книжкова виставка «Що таке академічна доброчесність».

Бібліотека-медіатека ліцею відкрита для діалогу, співпраці, партнерства. Друзями і партнерами є батьки, громадські організації, установи міста. Налагоджена тісна співпраця та взаємодія з Острозьким державним історико-культурним заповідником, Нетішинським краєзнавчим музеєм, Нетішинською центральною, дитячою та юнацькою бібліотеками, з творчими, неординарними людьми, якими проведено ряд заходів для учасників освітнього процесу ліцею, а саме:20.03 Світлою Позіховською, директоркою Острозького музею книги та друкарства та старшим науковим працівником Анатолієм Хеленюком була проведена інтерактивна лекція-виставка «Від стародруку до артбуку» (10-3, кл.кер. Галина Комарецька та 10-К, кл.кер. Наталія Козак), 18.10 відбулась зустріч з Тетяною Ходак, місцевою майстринею. Учні 10-Є класу (кл.кер. Тетяна Карпова) були запрошені на майстер-клас по виготовленню оберегів-янголів «Подарунок герою».

Працівники бібліотеки-медіатеки протягом звітнього періоду допомагали створювати максимально комфортне, мотивуюче освітнє середовище, яке сприяло здоровому способу життя здобувачів освіти, їх безпеки життєдіяльності, формуванню життєво важливих компетентностей. В даному напрямку були проведені такі заходи: 10.11 книжкова виставка «Про безпеку пам'ятай!», 18.11 книжкова виставка-перегляд «20 листопада – Всесвітній день прав дитини», 01.12 бесіда «СНІД – чума XXI століття» (11 кл.кер. Катерина Машук),

02.05 бесіда «Молодь за здоровий спосіб життя», 04.05 година спілкування «Зупинемо булінг разом!» (5-Б, кл.кер.Світлана Афанасьєва), 05.05 книжкова виставка – перегляд «Здоровий спосіб життя – найкраща профілактика алкоголізму, тютюнопаління та наркоманії».

Соціальні функції бібліотеки-медіатеки реалізовувались в організації постійно-діючих книжкових виставок: «Обдаровані діти – скарб нації», «Педагогіка партнерства в НУШ», «Україна – європейська держава!», «Обери професію своєї мрії», «Мій рідний край – Хмельниччина!», «Письменники – земляки рідного краю», «Крокуючи рідним містом...», «Нова українська школа: перспективи та реалії», «Stop-булінг!».

Протягом 2022/2023 н.р. у бібліотеці-медіатеці були наочно представлені книжкові виставки на актуальні теми, до кожної пам'ятної і знаменної дати.

Тетяною Біловус, Оленою Башинською, бібліотекарями ліцею, створена електронна база даних підручників та навчальних посібників, художньої та галузевої літератури. Продовжується робота над створенням бази даних документів закладу загальної середньої освіти (публікації та роботи педагогів, авторські проекти, наукові роботи та реферати учнів тощо).

Протягом 2022/2023 н.р. бібліотекарі продовжували формування бібліотечного фонду, який відповідав би за змістом освітнім, виховним та інформаційним потребам, а також забезпечували бібліотечне обслуговування учнів та педагогів. Зусиллями працівників бібліотеки-медіатеки проводились заходи з метою збереження фондів, їх

впорядкування, очищення, розстановки, книгообміну, ремонту книг, ліквідації читацької заборгованості. Працівники бібліотеки-медіатеки працювали над вилученням книг російських письменників. Значна робота проводилась щодо поповнення бібліотечного фонду новою літературою.

З метою збереження навчальної літератури бібліотекарями разом з членами учнівського самоврядування, бібліотечним активом були проведені рейди-перевірки стану збереження підручників у 3-11-х класах. Зроблено висновок, що стан збереження підручників є задовільним. Висновки перевірки доводились до класних керівників.

Проведена інвентаризація підручників для учнів 3-11-х класів закладу освіти у інформаційно-телекомунікаційній системі «ІСУО». Загальний бібліотечний фонд становить – 30127. Зроблено списання зношеної та морально застарілої літератури (3257 примірників). За звітний період бібліотекою-медіатекою отримано 4042 підручники для учнів 10-х класів, 126 підручників для 5-х класів, 149 навчально-методичних посібників для педагогів.

Забезпеченість підручниками здобувачів освіти у цілому становила 89%.

Інформація щодо забезпечення учнів підручниками станом на 18.05.2023

Клас	Забезпеченість, %	Примітка
3	100	
4	100	
5	17	
6	100	
7	100	
8	100	
9	100	
10	93	
11	96	
Загальний	89	

У зв'язку з перепрофілюванням закладу освіти у ліцей підручники для 10-х класів згідно актів передачі були передані з усіх закладів освіти та поставлені на облік. З Острозьким ліцеєм №2 складений акт передачі на тимчасове користування підручниками в кількості 40 шт. Адміністрацією ліцею зроблено дозамовлення необхідних підручників з окремих предметів.

Працівники медіатеки налаштовані на впровадження змін, створення нової, інноваційної, організаційної культури закладу освіти. Бібліотекарі постійно перебувають у творчому пошуку нестандартних інноваційних, гнучких форм роботи з користувачами та нових підходів в організації сучасного бібліотечного простору. Бібліотека-медіатека є важливим складником сучасного освітнього середовища, центром інформації в закладі освіти, саме від її ресурсів і послуг залежить якість та зміст освітнього процесу. Створення сучасного інформаційного простору бібліотеки-медіатеки сприятиме результативній інформаційній взаємодії учасників освітнього процесу, їх доступу до всесвітніх інформаційних ресурсів, задоволенню потреб в інформаційних продуктах і послугах, посилюватиме роль і значення бібліотечної діяльності як системи глобального масового збереження та споживання інформації й усього спектра інформаційних послуг.

Важливим є підвищення педагогічної майстерності бібліотекаря. Працівники бібліотеки-медіатеки систематично займаються самоосвітою та підвищенням

професійного рівня: приймають участь у тренінгах, семінарах, вебінарах, онлайн курсах з питань вдосконалення інформаційного простору.

Протягом 2022/2023 н.р. бібліотекарі брали активну участь у бібліотечному житті країни, використовуючи платформу Google Meet, ZOOM:

- 21.09 були запрошені на семінар «Особливості діяльності бібліотек закладу освіти в сучасних умовах: запитання та відповіді, проведеним ЗОШПО спільно з ДНП бібліотекою України імені В.О.Сухомлинського;
- 26.09 вебінар «Організаційно-методичний супровід діяльності бібліотек закладів загальної середньої освіти у 2022-2023н.р.», проведеним ХОШПО,
- 28.09 вебінар «Організаційно-методичний супровід діяльності бібліотек закладів загальної середньої освіти у 2022-2023н.р.», проведеним УБА,
- 21.10 семінар «Розвиток професійної компетентності бібліотечного працівника», проведеним ХОШПО,
- 25.10 взяли участь у тренінгу «Посилення спроможності громад щодо вирішення конфліктів мирним шляхом»,
- 08.12 семінар «В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи», проведеним бібліотекою ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського,
- 14.02-15.02 семінар «Розвиток професійної компетентності бібліотечного працівника закладу загальної середньої освіти», проведеним ХОШПО,
- 22.03 семінар «В нас єдина мета – Україна свята, нездоланна ніким і ніколи», проведеним ХОШПО,
- 16.05 семінар «Промоція читання: бібліотечний досвід», проведеним ХОШПО.

Протягом звітнього періоду працівники бібліотеки-медіатеки продовжували вести сторінку «Шкільна бібліотека. Нетішин» у Facebook. <https://www.facebook.com/b.mediateka/>, сторінку на сайті закладу освіти.

Отже, протягом звітнього періоду робота бібліотеки-медіатеки сприяла реалізації ключових компонентів Нової української школи, що створило комфортне інформаційне середовище для здобувачів освіти, в тому числі дітей з особливими освітніми потребами, та відповідає сучасним запитам здобувачів освіти.

.